

Nieuwsbrief STAB OGR Updates - Nummer 20, 2020

Nummer 20, 2020

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2020:3458](#) 08-10-2020

Wnb-vergunning/Groningen

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2020:4707](#) 29-09-2020

Omgevingsvergunning milieu/Noord-Brabant

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2020:4257](#) 03-09-2020

Omgevingsvergunning milieu/Asten

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2020:4208](#) 28-08-2020

Handhaving/Noord-Brabant

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2020:3134](#) 06-08-2020

Planschade Stichtse Vecht

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2020:5462](#) 24-07-2020

Omgevingsvergunning milieu en afwijken bestemmingsplan/Limburg

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2491](#) 21-10-2020

Wnb-vergunning/Fryslân

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2442](#) 14-10-2020

Omgevingsvergunning beperkte milieutoets/Utrechtse Heuvelrug

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2387](#) 07-10-2020

Aanwijzing gemeentelijk monument/Harlingen

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2384](#) 07-10-2020

Ontheffing Wnb/LNV

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2382](#) 07-10-2020

Planschade Stichtse Vecht

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2004](#) 19-08-2020

Bestemmingsplan met verbrede reikwijdte 'Retailpark Belvédère'/Maastricht

Annotatie

Bestemmingsplan Buitengebied Rucphen 2012

mr. drs. M.M. Kaajan

RECHTSPRAAK

Wnb-vergunning/Fryslân

Geen verwevenheid van de bedrijfseconomische belangen met het belang van het behoud van een goede staat van instandhouding van het Natura 2000-gebied

Casus

Er is vergunning verleend voor de uitbreiding van de veestapel en verplaatsing van de activiteiten door middel van de bouw van een nieuwe ligboxenstal en jongveestal.

Rechtsvraag

Is er sprake van verwevenheid van de bedrijfseconomische belangen van appellant met het belang van het behoud van een goede staat van instandhouding van het Natura 2000-gebied dat de Wnb beoogt te beschermen?

Uitspraak

De Afdeling overweegt dat de bepalingen in de Wnb over de beoordeling van projecten en andere handelingen die gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied, daarin zijn opgenomen ter bescherming van het behoud van de natuurwaarden in deze gebieden. Uit de uitspraak van de Afdeling van 13 juli 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BR1412, volgt dat de individuele belangen van burgers bij het behoud van een goede kwaliteit van hun leefomgeving, waarvan een Natura 2000-gebied deel uitmaakt, zo verweven kunnen zijn met het algemene belang dat de Wnb bedoelt te beschermen, dat niet kan worden geoordeeld dat de betrokken normen van de Wnb kennelijk niet strekken tot bescherming van hun belangen.

De Afdeling oordeelt dat hiervan bij appellant geen sprake is, omdat hij niet in de onmiddellijke nabijheid, maar op ongeveer 19 km afstand van het dichtstbijgelegen stikstofgevoelige Natura 2000-gebied de Alde Feanen woont. De betrokken normen van de Wnb strekken derhalve kennelijk niet tot bescherming van zijn belangen.

Appellant betoogt dat de normen van de Wnb wel tot bescherming van zijn belangen strekken,

omdat verlening van de Wnb-vergunning aan de maatschap bijdraagt aan het groter worden van het stikstofprobleem en dat hij er als agrariër belang bij heeft dat de overschrijding niet groter wordt en het probleem niet mede op hem afgewenteld wordt.

De Afdeling overweegt dat de bepalingen van de Wnb met name het algemene belang van bescherming van natuur en landschap ten doel hebben. Appellant komt met zijn betoog op voor zijn bedrijfseconomische belangen. De bepalingen in de Wnb hebben echter niet tot doel die belangen te beschermen. Van verwevenheid van de bedrijfseconomische belangen van appellant met het belang van het behoud van een goede staat van instandhouding van het Natura 2000-gebied dat de Wnb beoogt te beschermen, is geen sprake.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 21-10-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2491

Zaaknummer: 201905090/1/R2

Wetsartikelen: 2.7 lid 2 Wnb en 8:69a Awb

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan met verbrede reikwijdte ‘Retailpark Belvédère’/Maastricht

Artikel 7c van het Besluit uitvoering Chw maakt het mogelijk om in planregels open normen met beleidsregels in te vullen. De normering in de beleidsregels moet daarbij wel herleidbaar zijn tot de desbetreffende open norm in de planregels.

Casus

De gemeenteraad van Maastricht heeft het plan ‘Retailpark Belvédère’ vastgesteld. Het plan voorziet in de realisatie van drie clusters van het zogenoemde ‘Retailpark Belvédère’ met voorzieningen voor perifere en grootschalige detailhandel en leisure. Dit plan is een zogenoemd ‘bestemmingsplan met verbrede reikwijdte’ als bedoeld in artikel 7c van het Besluit uitvoering Chw. Bij het plan is, vooruitlopend op de Omgevingswet, gebruikgemaakt van de mogelijkheden die artikel 7c biedt om van bepaalde wettelijke regels af te wijken en in aanvulling daarop regels in het bestemmingsplan te stellen. Tegelijk met dit plan heeft de raad de ‘Beleidsregel stedenbouwkundig kader Retailpark Belvédère’ vastgesteld. Voorts wordt in diverse planregels verwezen naar de ‘Beleidsregel Parkeren en Duurzaamheid Belvédère Maastricht 2019’. De raad heeft in de planregels dynamische verwijzingen opgenomen naar wetsinterpreterende beleidsregels voor parkeren en duurzaamheid en beleidsregels met een stedenbouwkundig kader. Appellant vindt deze verwijzingen naar de beleidsregels rechtsonzeker en in strijd met artikel 7c van het Besluit uitvoering Chw.

Rechtsvraag

Heeft de raad de in de planregels opgenomen open normen op juiste wijze uitgewerkt in wetsinterpreterende beleidsregels?

Uitspraak

Volgens de Afdeling is met artikel 7c van het Besluit uitvoering Chw niet bedoeld om een beperking aan te brengen in de bevoegdheid tot het vaststellen van beleidsregels over de

afweging van belangen. Daarmee bestaat geen aanleiding voor het oordeel dat een dynamische verwijzing naar beleidsregels niet mag gaan over de afweging van belangen.

Artikel 7c van het Besluit uitvoering Chw geeft volgens de Afdeling voldoende grondslag voor het in het plan opnemen van regels die zien op duurzaamheid.

De Afdeling is van oordeel dat door het ontbreken van parkeernormen in de beleidsregels waar in de planregels naar wordt verwezen, in tegenstelling tot hetgeen de raad heeft beoogd, onvoldoende zeker is gesteld dat bij de uitoefening van de bevoegdheid tot het verlenen van een omgevingsvergunning zal worden voorzien in voldoende parkeervoorzieningen. Hiermee is het plan op dit punt in strijd met de vereiste zorgvuldigheid vastgesteld.

De Afdeling is van oordeel dat de in de beleidsregels opgenomen concrete stedenbouwkundige normering niet valt te herleiden tot terzake in de planregels opgenomen open normen. Daarom zijn de in de planregels opgenomen verwijzingen naar die beleidsregel in strijd met artikel 7c, zesde lid, van het Besluit uitvoering Chw.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 19-08-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2004

Zaaknummer: 201906673/1/R1

Wetsartikelen: 7c lid 6 en 7 Besluit uitvoering Chw

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning beperkte milieutoets/Utrechtse Heuvelrug

Het college heeft zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat er geen aanleiding was om op basis van het voorzorgsbeginsel een milieueffectrapport te verlangen.

Casus

Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (obm) vanwege mer-beoordeling voor het bouwen van een nieuwe stal bij een melkgeitenhouderij. Appellanten betogen dat verweerder de vergunning, gelet op VGO-onderzoek, advies van de GGD en advies van de omgevingsdienst Regio Utrecht had moeten weigeren.

Rechtsvraag

Had verweerder op basis van het rapport 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (aanvullende studies)' (het VGO-rapport) van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) uit 2017 tot de conclusie moeten komen dat de activiteit leidt tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu?

Uitspraak

Het VGO-rapport over de verhoogde kans op longontsteking van het RIVM dat is gepubliceerd op 16 juni 2017, is uitgevoerd in het oostelijk deel van Noord-Brabant en het noordelijke deel van Limburg. Uit het VGO-rapport blijkt dat het aantal extra gevallen van longontsteking in het onderzoeksgebied dat kan worden toegeschreven aan de aanwezigheid van geitenbedrijven, gemiddeld over de jaren 2009-2013 ongeveer 89 patiënten per 100.000 mensen per jaar is. Wat de toename veroorzaakt, is nog onduidelijk, aldus het VGO-rapport. Om specifieke oorzaken van de toename van het aantal longontstekingen te achterhalen is meer onderzoek nodig. Pas dan kunnen volgens het RIVM bedrijfsgerichte maatregelen worden aanbevolen. In het rapport staat ook dat lokale kenmerken van het onderzoeksgebied, bijvoorbeeld luchtvervuiling uit omliggende industriegebieden, van invloed kunnen zijn op de

bevindingen. Om die reden pleit het RIVM voor nader onderzoek in een ander deel van het land.

De rechtbank heeft overwogen dat hieruit volgt dat er dus een in verhouding klein aantal longontstekingen is dat kan worden toegeschreven aan de aanwezigheid van geitenhouderijen. Bovendien is er nog onduidelijkheid over de oorzaken van de toename van longontstekingen in de buurt van geitenhouderijen en kunnen de resultaten van het onderzoek niet zonder meer worden toegepast op andere delen van het land. De rechtbank heeft overwogen dat bij deze stand van zaken het college in redelijkheid het standpunt heeft kunnen innemen dat uit het VGO-rapport niet blijkt dat er zodanige risico's voor de volksgezondheid zijn dat de geitenhouderij van [vergunninghouder] belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zal hebben. Omdat de GGD haar advies van 12 september 2017 heeft gebaseerd op het VGO-rapport, acht de rechtbank het ook niet onredelijk dat het college dat advies niet heeft opgevolgd.

De Afdeling ziet in hetgeen de stichting en anderen hebben aangevoerd geen grond om tot een ander oordeel dan de rechtbank te komen. Zowel de GGD als de Omgevingsdienst Regio Utrecht hebben het standpunt ingenomen dat er mogelijk verhoogde gezondheidsrisico's zijn en dat daarom het voorzorgsbeginsel moet worden gehanteerd. Vanwege (onzekere) risico's kan uit voorzorg al dan niet worden besloten om maatregelen te nemen. Het beoordelen van een voor de maatschappij al dan niet aanvaardbaar risico is in dit verband echter primair een bestuurlijke taak. Het college heeft zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat in de gegeven omstandigheden geen milieueffectrapport hoeft te worden gemaakt.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 14-10-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2442

Zaaknummer: 201904844/1/R4

Wetsartikelen: 2.17 Wabo, 5.13b lid 1 Bor en 7.17 lid 1 Wm

RECHTSPRAAK

Wnb-vergunning/Groningen

Rechtszekerheid brengt letterlijke lezing van het vergunningvoorschrift uit de eerdere Nbw-vergunning met zich. Gelet op het voorschrift en de uitbreiding van de capaciteit en omvang is de eerdere Nbw-vergunning komen te vervallen.

Casus

Aan vergunninghoudster is een vergunning onder voorschriften ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb verleend voor het uitbreiden van de huidige inrichting en het in werking hebben van een derde afvalverbrandingslijn.

Rechtsvraag

Hoe moet het vergunningvoorschrift uit de eerdere Nbw-vergunning worden gelezen?

Uitspraak

De rechtbank overweegt dat de rechtszekerheid doorgaans met zich brengt dat bij de uitleg van een aan een Nbw-vergunning verbonden voorschrift zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de letterlijke tekst daarvan. De rechtbank neemt in aanmerking dat er in dit geval sprake is (geweest) van een wijziging van de productieomvang van de installatie als gevolg van een in 2013 verleende omgevingsvergunning. Gelet hierop is op grond van een letterlijke interpretatie van het vergunningvoorschrift de Nbw-vergunning van 13 juni 2007 komen te vervallen. In hetgeen partijen hebben aangevoerd, ziet de rechtbank geen aanleiding om in dit geval af te wijken van het uitgangspunt dat in het kader van de rechtszekerheid bij de uitleg van het voorschrift van de Nbw-vergunning zo veel als mogelijk wordt aangesloten bij de letterlijke tekst daarvan. Van een onduidelijke tekst of formulering in voormeld voorschrift is naar het oordeel van de rechtbank geen sprake. Evenmin kan gezegd worden dat de tekst van voormeld voorschrift zich niet verhoudt met de doelstelling of de bedoeling van de Nbw. Uit deze overwegingen volgt dat met de in 2013 verleende omgevingsvergunning de productieomvang van de installatie is gewijzigd en dat op grond van voormeld voorschrift daarmee de Nbw-

vergunning van 13 juni 2007 is komen te vervallen.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 08-10-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2020:3458

Zaaknummer: LEE 20-302

Wetsartikelen: 2.7 lid 2 Wnb

RECHTSPRAAK

Planschade Stichtse Vecht

Vergunningvrije bouwwerken en bebouwingspercentage voor passieve voorzienbaarheid.

Casus

Partijen verschillen wél van mening over de vraag of eiser de (bouw)mogelijkheden van 145,2 m² onbenut heeft gelaten en hem dit te verwijten valt (passieve risicoaanvaarding).

Eiser stelt dat het perceel sinds 14 december 2012 al voor de maximale 30% bebouwd was. In de omgevingsvergunning staat inderdaad dat de aanwezige bebouwing 2.090 m² bedraagt, maar dit is de bebouwing exclusief vergunningvrije bouwwerken. Aan vergunningvrije bouwwerken was volgens eiser zo'n 150 m² aanwezig (zeecontainer, groentekas, bouwunit, hondenhok, legoblok en heipaal). Omdat vergunningvrije bouwwerken wél meetellen in het bebouwingspercentage was alle ruimte dus al opgesoupeerd en is het logisch dat hij geen aanvraag meer heeft ingediend, zo stelt eiser.

Verweerder zegt dat hij geen reden heeft om niet uit te gaan van de in de omgevingsvergunning van december 2012 opgenomen 2.090 m² aan feitelijk aanwezige bebouwing. Of daar nog vergunningvrije bouwwerken bijkomen, maakt volgens verweerder niet uit, omdat deze niet meetellen in het bebouwingspercentage.

Rechtsvraag

Tellen vergunningvrije bouwwerken mee in het bebouwingspercentage?

Uitspraak

Met betrekking tot dit laatste punt is de rechtbank het eens met verweerder. Bezien vanuit de regeling voor vergunningvrij bouwen, zoals deze van toepassing was op het moment van de te hanteren peildatum, blijven aanwezige vergunningvrije bouwwerken buiten beschouwing bij het bepalen van de bouwmogelijkheden van het bestemmingsplan. Vergunningvrije bouwwerken blijven om die reden dan ook buiten beschouwing bij het antwoord op de vraag

of er door het bestemmingsplan geboden bouwmogelijkheden onbenut zijn gebleven. Dat betekent dat eerst de feitelijke, legale (= met vergunning gerealiseerde) bebouwing die op de peildatum aanwezig was, moet komen vast te staan. Aan de hand daarvan kan vervolgens het aantal vierkante meters aan onbenutte bebouwingsmogelijkheden worden vastgesteld.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 06-08-2020

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2020:3134

Zaaknummer: UTR19/2363

Wetsartikelen: 6.3 Wro

RECHTSPRAAK

Planschade Stichtse Vecht

Voorzienbaarheid vereist bekendmaking van het concrete beleidsvoornemen.

Casus

Oto Com is het niet eens met het oordeel van de rechtbank dat het college zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat een deel van de gestelde schade ten tijde van de investeringsbeslissing op 4 april 1997 voor haar voorzienbaar was op grond van de structuurschets. Zij voert aan dat, voor zover thans van belang, de bekendmaking van de structuurschets niet voldoet aan de daaraan in de jurisprudentie van de Afdeling gestelde vereisten.

In het advies van de SAOZ is een kopie van een persbericht over de structuurschets opgenomen. In dat persbericht is vermeld dat de structuurschets van 23 november 1992 tot en met 31 december 1992 voor een ieder ter inzage ligt bij de sector Grondgebied van de gemeente Loenen. Volgens de SAOZ is met dit persbericht voldoende aannemelijk gemaakt dat de structuurschets door middel van terinzagelegging openbaar is gemaakt.

Rechtsvraag

Is de structuurschets openbaar gemaakt en kan op grond daarvan voorzienbaarheid worden tegengeworpen?

Uitspraak

Naar het oordeel van de Afdeling is met de enkele verwijzing naar dit persbericht niet aannemelijk gemaakt dat (het ontwerp van) de structuurschets openbaar is gemaakt.

Bij brief van 27 maart 2020 is het college gevraagd om inlichtingen te geven over de wijze waarop de gestelde openbaarmaking van (het ontwerp van) de structuurschets is geschied, wanneer de openbaarmaking heeft plaatsgevonden en wat

de precieze inhoud ervan was. Verder is het college gevraagd om aannemelijk te maken dat in dit geval sprake is van een bekendmaking van (het ontwerp van) de structuurschets, die rechtvaardigt dat ervan wordt uitgegaan dat een redelijk denkend en handelend koper ten tijde van de investeringsbeslissing kennis kon nemen van (het ontwerp van) de structuurschets, door onderzoek te doen in openbare bronnen, waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat een eventueel concreet beleidsvoornemen daarin gepubliceerd is.

Het college heeft niet binnen de daarvoor gestelde termijn gereageerd op deze brief.

Het college heeft, gelet op het voorgaande, niet aannemelijk gemaakt dat (het ontwerp van) de structuurschets openbaar is gemaakt. Dat betekent dat het college in het besluit van 20 maart 2018, gelezen in samenhang met het besluit van 28 juli 2017, onvoldoende heeft gemotiveerd dat een deel van de door Oto Com gestelde schade voor haar ten tijde van de investeringsbeslissing op 4 april 1997 voorzienbaar was.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 07-10-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2382

Zaaknummer: 201903186/1/A2

Wetsartikelen: 6.1 Wro, 6.2 Wro en 6.3 Wro

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning milieu/Noord-Brabant

Dat de geuremissie niet toeneemt, is onvoldoende om te oordelen dat er sprake is van een milieuneutrale wijziging. Daarvoor is ook de geurimmissie relevant.

Casus

Verweerder heeft een vergunning verleend voor het milieuneutraal veranderen van een inrichting. De verandering ziet onder meer op een aantal nieuw te accepteren afvalstoffen. Volgens verweerder is er sprake van een milieuneutrale wijziging (die met de reguliere voorbereidingsprocedure kan worden vergund), omdat uit het overgelegde geurrapport blijkt dat de geuremissie niet toeneemt.

Rechtsvraag

Is verweerder er terecht van uitgegaan dat sprake is van een milieuneutrale wijziging?

Uitspraak

Volgens vaste rechtspraak van de Afdeling moet voor de beantwoording van de vraag of de vergunde veranderingen andere of grotere gevolgen voor het milieu hebben, een vergelijking worden gemaakt tussen de laatst vergunde werking van de inrichting en de aangevraagde werking van de inrichting. Er wordt géén vergelijking gemaakt met de feitelijke werking van de inrichting en de aangevraagde werking van de inrichting. De toetsing van de vergunningaanvraag voor deze verandering beperkt zich tot de vraag of aannemelijk is gemaakt dat de verandering inderdaad niet leidt tot andere of grotere nadelige milieugevolgen ten opzichte van de reeds vergunde situatie. Toename van de feitelijke milieubelasting is toegestaan, zolang de toename binnen de maximale vergunde emissie blijft (zie de uitspraak van de Afdeling van 18 oktober 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2832).

Het enige houvast dat verweerder heeft, is dat in de aanvraag is aangegeven dat de uitbreiding van de te accepteren afvalstromen niet zal leiden tot een andere geuremissie dan vergund. Dat is na vergunningverlening de enige beperking van de geurhinder. Deze beperking is echter

niet toereikend. De in 2016 vergunde geuremissie en geurimmissie zijn niet hedonisch gecorrigeerd. Zoals hierboven is aangegeven, kan dit niet worden afgeleid uit het geurrapport. Als sterk geurende afvalstoffen worden opgeslagen, kan dit tot problemen leiden. De vergunde geuremissie is ook iets anders dan de vergunde geurimmissie. Het is niet genoeg dat de geuremissie hetzelfde blijft. De vergunde geuremissie is de geuremissie van bepaalde bronnen. Er moet tevens worden voldaan aan de geurimmissiegrenswaarde die is vergund in voorschrift 6.2.5. De geurimmissie is de geurhinder afkomstig van de gehele inrichting, niet alleen van bepaalde bronnen. Daar kan dus ruis tussen zitten.

Verweerder moet aannemelijk maken dat aan de vergunningsvoorschriften van de revisievergunning uit 2016 kan worden voldaan. Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, is de rechtbank van oordeel dat verweerder hierin niet is geslaagd.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 29-09-2020

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2020:4707

Zaaknummer: 19/2828

Wetsartikelen: 3.10 lid 3 Wabo

ANNOTATIE

Bestemmingsplan Buitengebied Rucphen 2012***mr. drs. M.M. Kaajan****Annotatie bij ABRvS 9 september 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2170.*

1. Het op de juiste wijze toetsen van bestemmingsplannen aan de eisen van de Wet natuurbescherming (Wnb) kan in de praktijk voor hoofdbrekens zorgen. Artikel 2.7, eerste lid Wnb bepaalt dat een bestemmingsplan dat significante gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden alleen kan worden vastgesteld als een passende beoordeling is opgesteld. Voor bestemmingsplannen heeft het echter veelal de voorkeur om geen passende beoordeling te verrichten – al was het alleen maar omdat dan ook geen automatische verplichting bestaat om een plan-MER op te stellen (art. 7.2a, eerste lid Wm). Aspecten die dan aandacht verdienen zijn (i) het bepalen van de juiste referentiesituatie – dat wil zeggen de situatie ten opzichte waarvan effecten van het nieuwe bestemmingsplan moeten worden beoordeeld; (ii) de mate waarin een onherroepelijke Wnb-vergunning in het bestemmingsplan kan worden opgenomen zonder dat alsnog een passende beoordeling noodzakelijk is en (iii) in hoeverre, via het beginsel van interne saldering, ruimte voor nieuwe ontwikkelingen mogelijk kan worden gemaakt. De uitspraak over het bestemmingsplan Buitengebied Rucphen gaat in het bijzonder over de laatste twee aspecten. Deze zullen in deze noot nader worden toegelicht. Daarvoor is het echter ook noodzakelijk om kort even stil te staan bij het eerste aspect, het bepalen van de referentiesituatie.

2. Sinds jaar en dag is het de vaste jurisprudentie van de Afdeling dat bij de vraag of een nieuw bestemmingsplan kan leiden tot significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, de zogeheten ‘planologische referentiesituatie’ als uitgangspunt moet worden genomen. Dat is, kort gezegd, de basissituatie ten opzichte waarvan beoordeeld moet worden of een nieuw bestemmingsplan impact kan hebben op een Natura 2000-gebied. Deze planologische referentiesituatie bestaat uit de activiteiten die ‘feitelijk en planologisch legaal’ plaatsvinden op het moment dat het nieuwe bestemmingsplan wordt vastgesteld. Dat betekent bijvoorbeeld dat als het oude bestemmingsplan nog ‘ontwikkelingsruimte’ bevat voor nieuwe activiteiten, de mogelijke effecten van het continueren van deze ontwikkelingsmogelijkheden op Natura

2000-gebieden bij vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan opnieuw moeten worden beoordeeld. Het betekent echter ook dat als een nieuw bestemmingsplan daadwerkelijk conserverend is – en dus niet meer mogelijk maakt dan de activiteiten die bij vaststelling van het bestemmingsplan feitelijk plaatsvinden – een effectbeoordeling achterwege kan blijven. Mits uiteraard deze activiteiten in overeenstemming zijn met het vigerende planologisch regime. Dat is ook het geval als voor deze activiteiten nog nooit een effectbeoordeling op grond van de Wnb is verricht (zie o.a. ABRvS 4 maart 2020, ECLI:NL:RVS:2020:683 en 684). Het voorgaande betekent dat bij vaststelling van een nieuw bestemmingsplan eerst een grondige inventarisatie moet plaatsvinden van de activiteiten die op dat moment feitelijk plaatsvinden én of deze activiteiten in overeenstemming zijn met het dan geldende planologische regime.

3. Het niet meer bestemmen dan datgene wat, planologisch legaal, plaatsvindt ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan is een van de opties om te voorkomen dat een passende beoordeling voor het bestemmingsplan moet worden verricht. Veelal wordt dan ook in het bestemmingsplan geregeld dat het mogelijk is om wijzigingen ten opzichte van deze referentiesituatie te realiseren, mits dit niet leidt tot een toename van stikstofemissie ten opzichte van de referentiesituatie. Een andere optie is het inpassen van een onherroepelijke Wnb-vergunning. In dat geval kan de uitzondering van artikel 2.8, tweede lid Wnb worden ingeroepen en hoeft er niet een tweede passende beoordeling te worden verricht. Het bestemmingsplan kan zo dus ruimte bieden aan nieuwe ontwikkelingen zonder dat een passende beoordeling en een plan-MER nodig zijn. Voorwaarde is dan wel dat een nieuwe passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren over de significante gevolgen van het plan. Aan deze voorwaarde is bijvoorbeeld niet voldaan als de onherroepelijke Wnb-vergunning is gebaseerd op het Programma Aanpak Stikstof (ABRvS 10 april 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1105).

4. Beide varianten komen in onderhavige uitspraak voor. Zo was ten eerste in het bestemmingsplan een wijziging van het aantal dierplaatsen, de bestaande diersoorten, bestaande stalsystemen of een vergroting van een bouwvlak toegestaan, onder de voorwaarde dat deze wijziging of vergroting niet zou leiden tot een toename van de bestaande ammoniakemissie (zie r.o. 6.4). Met deze regeling was het in het bestemmingsplan mogelijk dat een melkveehouderij waarvan het weiden van vee geen onderdeel uitmaakt van de bedrijfsvoering (en dus niet hoort tot de planologische referentiesituatie), zou omschakelen naar een melkveehouderij waarbij het weiden van vee wél onderdeel zou uitmaken van de bedrijfsvoering. Omdat het bestemmingsplan op deze wijze de nieuwe activiteit ‘weiden van vee’ mogelijk maakte, ten opzichte van de planologische referentiesituatie, had bij vaststelling van het bestemmingsplan beoordeeld moeten worden wat de gevolgen van het toestaan van

weiden van vee voor Natura 2000-gebieden zouden kunnen zijn.

5. Verder was het de bedoeling om in het bestemmingsplan (onherroepelijke) natuurvergunningen deel uit te laten maken van de planologische referentiesituatie. En ook hier betrof het, onder andere, natuurvergunningen voor melkveehouderijen waarbij het weiden van vee onderdeel van de bedrijfsvoering zou kunnen zijn. De uitspraak over het bestemmingsplan Buitengebied Rucphen laat op dit punt zien dat ook bij een (onherroepelijke) Wnb-vergunning voor een melkrundveehouderij mogelijkerwijs vastgesteld moet worden dat de passende beoordeling die aan deze Wnb-vergunning ten grondslag ligt, niet voldoet. Dat heeft te maken met het feit dat de Afdeling in de PAS-uitspraak van 29 mei 2019 over het weiden en bemesten van vee (ABRvS 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1604) oordeelde dat bij een melkrundveehouderij het weiden van vee onlosmakelijk verbonden is met het houden van vee in stallen. In juridische termen betekent dit dat het weiden van vee één project vormt met het houden van vee in stallen. Wnb-vergunningen die voor melkrundveehouderijen zijn afgegeven, hebben echter veelal alleen de gevolgen van het houden van vee in stallen beoordeeld. Terwijl onder omstandigheden het weiden van vee tot extra significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kan leiden, welke effecten bij verlening van de Wnb-vergunning in het verleden niet zijn beoordeeld. Net als de PAS-vergunningen, moet daarom ook voor deze Wnb-vergunningen geconcludeerd worden dat deze een gebrek vertonen.

6. De consequentie daarvan is dat bij het inpassen van de onherroepelijke Wnb-vergunning voor melkrundveehouderijen, er niet automatisch vanuit kan worden gegaan dat er geen passende beoordeling meer nodig is. Twee stappen zullen dan moeten worden doorlopen. Ten eerste: als het weiden van vee wel daadwerkelijk plaatsvindt in de planologische referentiesituatie, hoeft het effect van het weiden van vee niet alsnog te worden beoordeeld. Zoals hiervoor toegelicht, hoeven de activiteiten die deel uitmaken van de planologische referentiesituatie immers niet alsnog te worden beoordeeld. Als het weiden van vee niet plaatsvindt in de planologische referentiesituatie, zal moeten worden nagegaan of significante effecten van het weiden van vee op voorhand kunnen worden uitgesloten. Dat kan, ook als het weiden van vee leidt tot een toename van stikstofdepositie op overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, eventueel aan de hand van een voortoets (zie ABRvS 4 maart 2020, ECLI:NL:RVS:2020:684 en ABRvS 22 april 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1110). Als significant negatieve effecten dan niet kunnen worden uitgesloten, zal er echter nog een passende beoordeling nodig zijn.

7. Dat de Afdeling in deze uitspraak oordeelt dat bij het weiden van vee dat nog niet plaatsvindt op de planologische referentiesituatie, beoordeeld dient te worden of significant negatieve effecten op voorhand kunnen worden uitgesloten en dus, als een logisch vervolg

daarop, meent dat eventueel een passende beoordeling is vereist, is in het licht van eerdere jurisprudentie van de Afdeling niet verrassend. De praktijk had wellicht verwacht dat de Afdeling dit standpunt zou nuanceren, na het advies van de Commissie Remkes inzake het weiden en bemesten eind 2019 en het daarop volgende standpunt van de minister van LNV begin 2020. Zowel de Commissie Remkes als de minister van LNV hebben het standpunt ingenomen dat aangenomen kan worden dat het weiden van vee niet vergunningplichtig is en dat een ecologische beoordeling van de effecten van het weiden van vee daarvoor niet noodzakelijk is. De uitspraak over het bestemmingsplan in Rucphen laat zien dat de Afdeling dit standpunt niet onderschrijft; de Afdeling handhaaft eerdere jurisprudentie dat deze conclusie alleen kan worden getrokken als op basis van een ecologische beoordeling is vastgesteld dat significant negatieve effecten zijn uitgesloten. Dat is niet zo verwonderlijk; het ligt juridisch gezien niet voor de hand om voor een bepaalde activiteit een uitzondering te maken op deze wettelijke systematiek. Dat dit maatschappelijk/bestuurlijk anders kan zijn, doet daar mijns inziens niets aan af.

8. Ik sluit af met een korte vermelding van twee andere aspecten in de uitspraak. In r.o. 6.7 komt aan de orde dat ook als een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid in het bestemmingsplan wordt opgenomen, de beoordeling van de effecten op Natura 2000-gebieden niet mag worden doorgeschoven naar het moment waarop gebruik wordt gemaakt van deze bevoegdheid. Dat is vaste jurisprudentie, dus in zoverre niets nieuws. In r.o. 7 gaat de Afdeling vervolgens nog in op de vraag of de ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, kunnen leiden tot een toename van verkeersbewegingen – en daarmee ook tot extra effecten op Natura 2000-gebieden. Op dat punt overweegt de Afdeling dat in de planologische referentiesituatie al sprake is van verkeersbewegingen die enigszins kunnen fluctueren tussen de inzet van kleinere (meer) en grotere (minder) vrachtwagens. Omdat er geen direct verband is tussen een toename van het aantal dieren en een toename van het aantal transportbewegingen, mag, aldus de Afdeling, de raad bij vaststelling van de aantallen verkeersbewegingen in de referentiesituatie uitgaan van een representatieve invulling. Ook de verkeersgevolgen die zijn toe te rekenen aan de (nieuwe) maximale planologische mogelijkheden van het plan, mogen worden beoordeeld aan de hand van een representatieve invulling van het aantal verkeersbewegingen. Daarvoor acht de Afdeling relevant dat in dit geval sprake is van een conserverend bestemmingsplan met beperkte ontwikkelingsmogelijkheden, waardoor de raad geen aanleiding had om aan te nemen dat de bandbreedte van het aantal verkeersbewegingen in de referentiesituatie door het plan zou worden overschreden. Pas als, door appellanten in deze procedure, aannemelijk zou worden gemaakt dat de verkeersgevolgen van het nieuwe bestemmingsplan wezenlijk zullen verschillen van de referentiesituatie, had de raad onderzoek moeten verrichten naar de significante gevolgen van deze toename. Deze passage uit de uitspraak laat zien dat niet

zonder meer uitgegaan mag worden van een ‘representatieve invulling’ van het aantal verkeersbewegingen van nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden van een bestemmingsplan. Alleen onder de door de Afdeling genoemde omstandigheden hoeft niet van een maximale invulling, maar van een representatieve invulling worden uitgegaan.

RECHTSPRAAK

Ontheffing Wnb/LNV

Het 1%-mortaliteitscriterium is terecht en correct toegepast en de conclusie dat een stilstandvoorziening opleggen onevenredig is, wordt gedragen door de motivering.

Casus

Windpark Den Tol wil een windmolenpark bouwen ten oosten van het dorp Netterden en ten noorden van het Natura 2000-gebied 'Unterer Niederrhein' in Duitsland. Van dit Natura 2000-gebied is Hetter-Millingerbrug een deelgebied (ook wel 'De Hetter' genoemd). Dit gebied ligt direct ten zuiden van het windpark. De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft op grond van de Wet natuurbescherming aan Windpark Den Tol een ontheffing verleend van het verbod om dieren te doden en te verwonden voor 99 diersoorten. Volgens appellanten komt de staat van instandhouding van vogelsoorten en vleermuissoorten door de ontheffing in gevaar. Ook zijn ze het er niet mee eens dat in de ontheffing geen zogenoemde 'stilstandvoorziening' is opgenomen.

Rechtsvraag

1. Mag het 1%-mortaliteitscriterium worden gebruikt en is het correct gebruikt?
2. Kan de door de minister in het besluit gegeven motivering, de conclusie dat een stilstandvoorziening opleggen onevenredig is, dragen?

Uitspraak

1. Over de vraag of het 1%-mortaliteitscriterium mocht worden toegepast bij de beoordeling van de gevolgen voor de staat van instandhouding van de soorten waarvoor de ontheffing is verleend, wijst de Afdeling op arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie en op haar eerdere uitspraken. De Afdeling concludeert dat het 1%-mortaliteitscriterium ook mocht worden toegepast bij de beoordeling van de gevolgen van de windturbines voor de staat van instandhouding van de populaties van de betrokken soorten die onder druk staan.

Voorts concludeert de Afdeling dat de toepassing van het 1%-mortaliteitscriterium op juiste wijze heeft plaatsgevonden. Het criterium is, gelet op de verhouding tussen de natuurlijke mortaliteit en het daadwerkelijk verwachte aantal sterfgevallen, omzichtig gebruikt en de cumulatieve effecten van al wel vergunde, maar nog niet gerealiseerde projecten zijn daar op een juiste wijze bij betrokken. De rechtbank heeft daarom naar het oordeel van de Afdeling terecht overwogen dat de minister zich met toepassing van het 1%-mortaliteitscriterium op het standpunt heeft mogen stellen dat de staat van instandhouding van de betrokken diersoorten niet verslechtert.

2. In het bestreden besluit heeft de minister gemotiveerd waarom een stilstandvoorziening voor vogels niet nodig is. Omdat de staat van instandhouding niet in gevaar komt, is een voorziening voor dat doel niet noodzakelijk. Het opnemen van een voorziening is in dat geval wel mogelijk, maar gelet op de *Slufter II*-uitspraak is hiervoor een belangenafweging vereist. Deze belangenafweging heeft de minister gemaakt. De minister acht de verhouding tussen de kosten van een stilstandvoorziening en de opbrengst in de zin van slachtofferreductie om de volgende redenen onevenredig.

Enerzijds zijn er kosten verbonden aan een stilstandvoorziening. Een vogelradar kost rond de € 700.000 en het opbrengstverlies van de windturbines wordt geschat op ongeveer 3,4% (ongeveer € 285.000) per jaar. Daar komt bij dat deze opbrengstvermindering niet ten bate komt van het klimaat, wat een ongewenst maatschappelijk effect geeft. Windpark Den Tol stelt dat de bovengenoemde kosten nog hoger uitvallen. Een radar is op zichzelf nog geen stilstandvoorziening; de software hiervoor moet worden ontwikkeld en geïnstalleerd. Dit is ook een grote kostenpost. Over de mogelijkheid van alternatieve systemen stelt de minister zich op het standpunt dat geen systemen bekend zijn die geen hoge kosten en vergelijkbare opbrengstverliezen met zich brengen.

Tegenover deze financiële en maatschappelijke kosten staat volgens de minister een gering effect van een stilstandvoorziening. Een voorziening kan een vrij groot effect hebben bij de gestuwde trek van trekvogels. Maar bij dit windpark is sprake van breedfronttrek (zoals aan de orde was in de situatie waar de *Slufter II*-uitspraak over gaat). Daarnaast is bij deze situatie het bestaande *Flysafe*-model – een model voor het voorspellen van vogeltrek van de Koninklijke Luchtmacht – niet bruikbaar voor een stilstandvoorziening.

Hiermee acht de minister de verhouding tussen de kosten van een stilstandvoorziening en de opbrengst in de zin van slachtofferreductie onevenredig. Voor meer lokale populaties zijn ook de gevolgen van mitigerende maatregelen dermate gering ten opzichte van de genoemde kosten, dat de minister het opleggen van een stilstandvoorziening onevenredig acht.

De Afdeling is van oordeel dat de door de minister in het besluit gegeven motivering de conclusie dat een stilstandvoorziening opleggen onevenredig is, kan dragen. Ook kon de minister in redelijkheid erop wijzen dat het (wetenschappelijke) onderzoek de komende tijd doorgaat en dat, mocht daar aanleiding voor zijn in de toekomst, alsnog stilstand- en monitoringsverplichtingen kunnen worden opgelegd. De omstandigheid dat de looptijd van de ontheffing meer dan 20 jaar is, betekent op zichzelf niet dat zo'n verplichting nu al moet worden opgelegd, zoals appellanten wensen. De wet biedt juist de mogelijkheid om bij gewijzigde omstandigheden alsnog de ontheffing te wijzigen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 07-10-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2384

Zaaknummer: 201903599/1/R2

Wetsartikelen: 3.3 lid 1 en 3.8 lid 1 Wnb

RECHTSPRAAK

Handhaving/Noord-Brabant

Wijze waarop geurmetingen dienen te worden verricht.

Casus

Last onder dwangsom vanwege overtreding van in de vergunning opgenomen geuremissienorm. Eiseres stelt dat de overtreding niet is komen vast te staan, omdat bij constatering van de overtreding ten onrechte is uitgegaan van correctiefactor 2 voor de meetonzekerheid. Zij stellen verder dat de Nederlandse Technische Afspraak 9065 (NTA 9065) voorschrijft dat drie aparte metingen (met tussenpauzes) worden verricht die worden beoordeeld door verschillende geurpanels.

Rechtsvraag

1. Heeft verweerder bij het verrichte onderzoek kunnen uitgaan van een correctiefactor 2 voor de meetonzekerheid?
2. Heeft verweerder het verrichte onderzoek kunnen baseren op drie aansluitende geurmetingen?

Uitspraak

1. De rechtbank stelt vast dat de Afdeling in de uitspraak van 10 oktober 2018 (ECLI:NL:RVS:2018:3254) in ieder geval heeft geoordeeld dat de correctiefactor van 2,8 niet kan worden gebruikt. De Afdeling heeft ook geoordeeld dat uit moet worden gegaan van een meetonzekerheid van correctiefactor 2. De rechtbank is van oordeel dat uit het advies van STAB kan worden afgeleid dat deze correctiefactor ook bij hedonische metingen gebruikelijk is, mits wordt voldaan aan de NTA 9065 uit 2012. Dit is een gestandaardiseerde aanpak voor het uitvoeren van geuronderzoeken. In zoverre heeft verweerder in het bestreden besluit met de verwijzing naar het advies van STAB en de uitspraak van de Afdeling van 10 oktober 2018 voldoende gemotiveerd waarom correctiefactor 2 is toegepast.
2. De rechtbank neemt hierbij in aanmerking dat de NTA 9065 in het Activiteitenbesluit milieubeheer (Abm) wordt genoemd als de verplichte aanpak voor een geuronderzoek

ingevolge artikel 2.7a van het Abm. Hierna zal de rechtbank bespreken of verweerder de NTA 9065 correct heeft gevolgd, meer in het bijzonder of er drie metingen zijn uitgevoerd.

De rechtbank leest in de NTA 9065 (zoals die gold ten tijde van het bestreden besluit) niet een uitdrukkelijke verplichting om drie aparte metingen (met tussenpauzes) te verrichten teneinde een correctiefactor 2 te moeten toepassen. Weliswaar kan de nauwkeurigheid worden verhoogd en kan de correctiefactor worden aangepast als meer metingen worden verricht, maar er staat niet dat de nauwkeurigheid verder afneemt als er drie deelmetingen worden verricht in plaats van drie aparte metingen. In paragraaf 9.3.2 van de NTA 9065 bij opmerking 3 wordt ook gesproken over een meting in drievoud. Dit sluit aan bij paragraaf 6.3 waar is aangegeven dat een afzonderlijke meting uit drie deelmetingen bestaat en dat de bemonsteringsduur van iedere deelmeting minimaal een half uur bedraagt. Verweerder heeft dus kunnen volstaan met drie deelmetingen en is dan nog steeds vrij om correctiefactor 2 toe te passen. Evenmin schrijft de NTA 9065 uitdrukkelijk voor dat de geurmonsters uit de drie deelmetingen door drie aparte geurpanels moeten worden beoordeeld. De rechtbank neemt hierbij in aanmerking dat de correctiefactor 2 vooral praktisch is gekozen (zie ook het advies van STAB van 23 februari 2017), omdat de omvang van de onzekerheid zelden goed is te bepalen.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 28-08-2020

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2020:4208

Zaaknummer: 20/640, 20/641

Wetsartikelen: 2.7a Abm

RECHTSPRAAK

Aanwijzing gemeentelijk monument/Harlingen

De aanwijzing van een boerderij als gemeentelijk monument is, gelet op de redengevende omschrijving en de besluiten, deugdelijk gemotiveerd.

Casus

Door het Steunpunt Monumentenzorg Fryslân in de gemeente Harlingen is geïnventariseerd welke panden en objecten in aanmerking komen voor de status van gemeentelijk monument, aan de hand van een scoreformulier waarin 24 beoordelingsaspecten zijn betrokken. Het Steunpunt heeft op basis van 16 punten geconcludeerd dat de boerderij van appellant de status van gemeentelijk monument verdient. De monumentwaardige aspecten zijn door het Steunpunt uitgewerkt in een redengevende omschrijving.

De boerderij ligt in Wijnaldum en is een 'kop-hals-rompboerderij', die gebouwd is in 1876. Appellant drijft daar een agrarisch bedrijf.

Rechtsvraag

Zijn de adviezen waarop het besluit tot aanwijzing als gemeentelijk monument is gebaseerd, zorgvuldig tot stand gekomen, begrijpelijk qua redenering en sluiten de conclusies daarop aan?

Uitspraak

De Afdeling wijst op haar vaste jurisprudentie dat het college beoordelingsruimte heeft bij het bepalen van de monumentale waarde van een onroerende zaak. Bij het beantwoorden van de vraag, of een als monumentwaardig beoordeelde onroerende zaak als beschermd gemeentelijk monument wordt aangewezen, heeft het college beleidsruimte. De bestuursrechter toetst of het bestuursorgaan in redelijkheid tot het besluit heeft kunnen komen.

Het besluit tot aanwijzing van de boerderij als gemeentelijk monument is gebaseerd op een scoreformulier en de redengevende omschrijving, die door het Steunpunt zijn opgesteld, en de

positieve adviezen van zowel de monumentencommissie als de bezwaarschriftencommissie. Volgens het scoreformulier heeft de boerderij situatieve ruimtelijke beeldwaarde, architectonische beeldwaarde, cultuurhistorische en monumentale waarde en streekhistorische waarde. De Afdeling oordeelt dat, gelet op de redengevende omschrijving en de besluiten, deugdelijk is gemotiveerd waarom de boerderij als gemeentelijk monument is aangewezen.

Het bouwkundig verslag dat appellant heeft overlegd, biedt geen grond voor twijfel aan het standpunt van het college dat de boerderij bijzonder genoeg is voor een aanwijzing als gemeentelijk monument, gelet op de beschermenswaardige aspecten die in de redengevende omschrijving zijn opgenomen. Dit geldt te meer nu niet is gebleken dat BouwConsilium deskundig is op het gebied van monumentenzorg. Dat BouwConsilium bouwwerkzaamheden uitvoert bij dit soort boerderijen, is onvoldoende om die deskundigheid aan te nemen, nu het bepalen van de monumentwaardigheid van een andere orde is.

De Afdeling overweegt dat indien in het kader van de bij de aanwijzing dan wel de heroverweging daarvan te verrichten belangenafweging door de eigenaar van het monument concreet wordt gesteld dat de monumentenstatus negatieve gevolgen heeft en dit genoegzaam wordt gemotiveerd, dit reeds bij de aanwijzing van belang is. In dit geval heeft appellant noch bij het indienen van de zienswijze, noch in bezwaar concreet naar voren gebracht welke negatieve gevolgen de monumentenstatus heeft. Hij heeft in zijn zienswijze volstaan met de stelling dat de aanwijzing de bedrijfsvoering belemmert en de boerderij toe is aan groot onderhoud en aanpassingen, wat met zeer veel kosten gepaard gaat. Het college heeft in reactie hierop in het aanwijzingsbesluit terecht naar voren gebracht dat de kosten voor het onderhoud en de aanpassingen van de boerderij los staan van de monumentale status, dat deze kosten steeds hoger worden als weinig aan onderhoud wordt gedaan, en dat appellant onvoldoende duidelijk heeft gemaakt waarom er veel meer kosten zijn door de aanwijzing van de boerderij als gemeentelijk monument.

Met het in hoger beroep overlegde bouwkundig rapport is niet concreet gemaakt welke werkzaamheden zullen moeten worden verricht, wat de hieraan verbonden kosten zijn en welke negatieve invloed de monumentenstatus hierop heeft. Met betrekking tot de stelling van BouwConsilium dat veel onderdelen van de boerderij rot of verwijderd zijn, is van belang dat, zoals het college terecht naar voren heeft gebracht, de boerderij niet geheel in originele staat hoeft te verkeren om te worden aangewezen als gemeentelijk monument en dat de omstandigheid dat hieraan in de loop van de tijd wijzigingen zijn aangebracht, onverlet laat dat er nog voldoende monumentwaardige aspecten aanwezig zijn die de aanwijzing als monument rechtvaardigen.

Het bouwkundig verslag van BouwConsilium en het betoog van appellant bieden onvoldoende concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de zorgvuldigheid van de totstandkoming van de adviezen waarop de besluiten zijn gebaseerd, de begrijpelijkheid van de in de adviezen gevolgde redenering of het aansluiten van de conclusies daarop.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 07-10-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2387

Zaaknummer: 201907627/1/A2

Wetsartikelen: Erfgoedverordening

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning milieu/Asten

Rechtbank komt, gelet op een uitspraak van de Afdeling, terug op een eerdere tussenuitspraak. Indien wordt voldaan aan de Wgv, is er geen ruimte meer om een geurbeheersplan voor te schrijven.

Casus

Omgevingsvergunning milieu voor wijzigen pluimveehouderij. De rechtbank heeft in de tussenuitspraak van 7 januari 2020 (ECLI:NL:RBOBR:2020:10) overwogen dat verweerder onvoldoende heeft onderbouwd dat er geen sprake is van een situatie waarin geurhinder bij gevoelige receptoren wordt verwacht en waarin, gelet op BBT 12 van de BBT-conclusies voor intensieve veehouderij en pluimveehouderij, een geurbeheersplan had moeten worden opgesteld. De Afdeling heeft in de uitspraak van 22 juli 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:1741) overwogen dat indien aan de Wgv, het exclusieve toetsingskader, wordt voldaan, er ruimte is voor het voorschrijven van een geurbeheersplan.

Rechtsvraag

Had verweerder moeten motiveren waarom hij geen aanleiding heeft gezien om een geurbeheersplan voor te schrijven?

Uitspraak

In de uitspraak van 22 juli 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:1741) heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Afdeling) in rechtsoverweging 6.4 het volgende overwogen: 'Aangezien in de aangevraagde situatie wordt voldaan aan de Wgv en die wet het exclusieve toetsingskader vormt voor de beoordeling van geurhinder vanwege de stallen van de inrichting, kon het college de gevraagde vergunning niet weigeren vanwege de geuremissies vanuit de stallen van de inrichting en kon het college geen lagere geurbelasting eisen door het voorschrijven van een geurbeheersplan. Daardoor zou feitelijk de Wgv buiten toepassing worden gelaten. Dit betekent dat als wordt voldaan aan de Wgv, ervan moet worden uitgegaan dat er geen geurhinder bij gevoelige receptoren wordt verwacht en/of is

onderbouwd, zodat BBT 12, het opzetten van een geurbeheersplan, niet toepasbaar is. Het college heeft dan ook terecht geen geurbeheersplan, gericht op het voorkomen en verminderen van geuremissies vanuit de stallen van de inrichting, voorgeschreven. Daarnaast is het college er terecht van uitgegaan dat er geen aanleiding bestond om de vergunning te weigeren wegens het ontbreken van een luchtwassysteem bij stal E. Het oordeel van de rechtbank, dat hierdoor niet zou worden voldaan aan BBT 12 en 13 van de BBT-conclusies, is onjuist.’

Hierboven heeft de rechtbank aangegeven dat zij alleen in uitzonderlijke gevallen terugkomt op een oordeel in de tussenuitspraak. Dit is zo’n uitzonderlijk geval. Gelet op de uitspraak van de Afdeling heeft de rechtbank in de tussenuitspraak ten onrechte geoordeeld dat sprake is van een motiveringsgebrek. De rechtbank heeft in de tussenuitspraak vastgesteld dat in de aangevraagde situatie wordt voldaan aan de Wgv en die wet het exclusieve toetsingskader vormt voor de beoordeling van geurhinder vanwege de stallen van de inrichting. Op basis van genoemde uitspraak van de Afdeling hoefde verweerder hierna niet meer te motiveren dat desondanks sprake kon zijn van een situatie als bedoeld in BBT 12 ook al wordt net voldaan aan de afstandsnorm in artikel 3, tweede lid van de Wgv. De informatie op www.infomil.nl was op dit onderdeel onjuist. Dit is inmiddels aangepast.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 03-09-2020

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2020:4257

Zaaknummer: 18/2116

Wetsartikelen: 3 lid 2 Wgv

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning milieu en afwijken bestemmingsplan/Limburg

Omgevingsvergunning voor installatie voor bioraffinage. Mer-plicht, externe saldering, geur.

Casus

In de vergunde installatie wordt mest afkomstig van veehouderijen samen met een beperkt aantal andere organische materialen (bermgrass en vaste mest) vergist en verwerkt tot duurzame energie (groen gas/CO₂), organische meststoffen en 'schoon' water. Binnen de installatie wordt jaarlijks maximaal 600.000 ton biomassa (450.000 ton drijfmest afkomstig van varkens- en rundveebedrijven en 150.000 ton co-producten) vergist. Het vrijkomende digestaat wordt vervolgens verwerkt tot mineralen (ammoniumsulfaat), een droge vaste fractie (pellets) en 'schoon' water. Milieuorganisaties en omwonenden hebben beroep ingesteld. Zij betwisten onder meer de conclusie van de mer-beoordeling en vrezden voor geuroverlast en de volksgezondheid.

Rechtsvraag

1. Is de uitkomst van de mer-beoordeling (dat er geen mer hoeft te worden opgesteld omdat er geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu) voldoende onderbouwd?
2. Hadden in de vergunning emissiegrenswaarden voor geur opgenomen moeten worden?

Uitspraak

1. De rechtbank volgt eisers niet in hun (aanvullend) betoog dat de wettelijke normering een onjuist uitgangspunt is bij de beoordeling of belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen optreden. De Afdeling heeft in de uitspraak van 13 december 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:3448), waarnaar eisers hebben verwezen, overwogen dat de vraag of een inrichting zal kunnen voldoen aan de daarvoor geldende milieuregels niet kan worden gelijkgesteld met de vraag of zich belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen voordoen, die nopen tot het maken van een milieueffectrapport. Dat betekent niet dat de

omstandigheid dat aan de wettelijke normen wordt voldaan, irrelevant is voor de beantwoording van de vraag of zich belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen voordoen. Als aan de milieuregels wordt voldaan, geen cumulatie optreedt en er geen overbelaste situatie was, dan zullen zich als gevolg van het project ook geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu voordoen. Bij de beschrijving van het voorgenomen project is vermeld dat er geen andere projecten in de omgeving plaatsvinden waardoor cumulatieve effecten optreden. Naar aanleiding van het betoog van eisers dat dit standpunt onjuist is, omdat cumulatie van geur optreedt met de ten noorden van de A73 gelegen bedrijven Heideveld B.V. en Kuijpers Kip, heeft verweerder in het verweerschrift aan de hand van kaartmateriaal toegelicht dat de geurcontour van deze bedrijven de geurcontour van de inrichting van RMS niet overlapt. Eisers hebben de juistheid van dat standpunt niet bestreden.

In de aanmeldingsnotitie is op basis van de destijds geldende regelgeving en jurisprudentie beschreven dat via de PAS ontwikkelingsruimte is gereserveerd, zodat voor het project een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming kan worden verleend en zo wordt voorkomen dat zich belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen voordoen. In haar uitspraak van 29 mei 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1603) heeft de Afdeling vastgesteld dat met de passende beoordeling die aan het PAS ten grondslag ligt niet de zekerheid is verkregen dat de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden die in het PAS zijn opgenomen, niet zullen worden aangetast. Dit heeft onder meer tot gevolg dat het niet meer mogelijk is om in een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming ontwikkelingsruimte toe te delen. Hieruit volgt dat het gestelde in de aanmeldingsnotitie en het m.e.r.-beoordelingsbesluit achteraf gezien in strijd met het recht moet worden geacht.

Verweerder en RMS hebben aangegeven dat door het verwerven van ammoniakemissierechten (externe saldering) de stikstofdepositie van de beoogde bioraffinage volledig zal worden gecompenseerd. Daartoe zijn (in een brief van 11 september 2019 nader geduide) ammoniakemissierechten van stoppende veehouders verworven of gereserveerd. RMS heeft ter zitting verklaard dat de stikstofdepositie op 'de Maasduinen' voor ten minste 100% zal moeten worden gecompenseerd om nog voor een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming in aanmerking te kunnen komen en dat de daarvoor benodigde ammoniakemissierechten zijn aangekocht of gereserveerd. Naar het oordeel van de rechtbank is met deze nadere onderbouwing alsnog voldoende inzichtelijk gemaakt dat zich in dit scenario geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen voordoen die het opstellen van een milieueffectrapportage noodzakelijk maken. Anders dan eisers kennelijk betogen, hoeft bij de beoordeling of het opstellen van een milieueffectrapportage noodzakelijk is, niet op voorhand vast te staan dat de vergunning op grond van de Wet natuurbescherming daadwerkelijk kan worden verleend.

2. Ten aanzien van de beroepsgrond, vermeld in het rapport van Mob, dat in strijd met artikel 14, eerste lid, onder a, van de RIE is verzuimd om in de omgevingsvergunning emissiegrenswaarden voor geur op te nemen, overweegt de rechtbank dat verweerder zich terecht op het standpunt stelt dat het opnemen van een immissienorm die is afgeleid van de berekende emissiewaarden, voldoende bescherming biedt tegen geurhinder en dat niet aanvullend op grond van de RIE emissiegrenswaarden voor geur hoeven te worden gesteld. Het opnemen van emissiegrenswaarden heeft betrekking op stoffen die in bijlage II van de RIE zijn opgenomen. Die opsomming is weliswaar niet uitputtend, maar geur kan niet als 'een stof' als bedoeld in de bijlage bij de RIE worden aangemerkt.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 24-07-2020

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2020:5462

Zaaknummer: AWB - 18 _ 1220 + AWB - 18 _ 1224

Wetsartikelen: 7.17 lid 1 Wm